

εκφράζεται αποκλειστικά και μόνο από εταιρείες δεύτερης κατηγορίας της K street (κεντρικός δρόμος στην Ουάσιγκτον όπου βρίσκονται όλες οι εταιρείες λόμπι), μέσω κάποιων δεξαμενών σκέψης, κατευθυνόμενων Τούρκων δημοσιογράφων που έχουν κατακλύσει τα briefing rooms της αμερικανικής πρωτεύουσας και αναλυτών που δεν φημίζονται ούτε για την αξιοπιστία ούτε για τη σοβαρότητά τους.

Η αδυναμία ουσιαστικής διείσδυσης στα αμερικανικά κέντρα λήψης αποφάσεων είναι ένα από τα βασικά προβλήματα που καλείται να διαχειριστεί σήμερα ο υπερδραστήριος πρόεδρος της Τουρκίας στην Ουάσιγκτον Μουράτ Μερκάν, ο οποίος είναι στενός φίλος του προέδρου Ερντογάν, ιδρυτικό στέλεχος του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης και τακτικός επισκέπτης στο Κογκρέσο. Η φιλότιμη προσπάθεια που καταβάλλει καθημερινά για να χτίσει συμμαχίες, να ενισχύσει την εικόνα της Τουρκίας και να ανακτήσει κάποια από τη χαμένη αίγλη της φαίνεται πως δεν είναι αποδοτική.

«Ούτε οι ίδιοι οι υποστηρικτές της Τουρκίας δεν πιστεύουν αυτά που πλασάρουν», σχολίαζαν πηγές στην Ουάσιγκτον ακούγοντας την τοποθέτηση του βουλευτή Πιτ Σέσιονς στη συζήτηση για την τροπολογία των F-16. Διαβάζοντας αγχωμένος από ένα πρόχειρο σημείωμα που είχαν τοποθετήσει μπροστά του, είπε ότι η Τουρκία είναι ένας αξιόπιστος σύμμαχος των ΗΠΑ, αναγκάζοντας συναδέλφους του να σχολιάσουν ότι «τέτοιο χαρακτηρισμό για την Αγκυρα έχουμε να ακούσουμε στο Hill αιώνες». Αυτό δεν είναι ένα μεμονωμένο περιστατικό, είναι το γενικότερο κλίμα.

Η Αγκυρα παρότι έχει απόλυτη επίγνωση αυτού του κλίματος, δυσκολεύεται να διαχειριστεί την κατάσταση και συνεχίζει να διοχετεύει τεράστια ποσά χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα. Περίπου 6 με 10 εκατομμύρια τον χρόνο δίνει, σύμφωνα με πληροφορίες, σε αμερικανικές ομάδες πίεσης, χωρίς όμως να λαμβάνει τα αντίστοιχα οφέλη, ούτε να περιορίζει τη ζημιά. Και αυτό γιατί «έχει δυσκολέψει πολύ η δουλειά των εταιρειών που αποφασίζουν να δουλέψουν για την Τουρκία», όπως ακούγεται συχνά στα γραφεία της K street. Οι πιο επικίνδυνες διαδρομές χρήματος πάντως εξακολουθούν να είναι αυτές που δεν φαίνονται, όπως αποδεικνύει με τον πιο καθαρό τρόπο η πρόσφατη αποκάλυψη χρηματισμού του Μάικλ Φλιν, πρώην συμβούλου Ασφαλείας του Λευκού Οίκου. Αποκάλυψη που δημιουργεί υποψίες για πιθανές ανάλογες μεθοδεύσεις δεκαετιών.

Η δυσκολία εύρεσης υποστηρικτών με σχετικό κύρος δεν σημαίνει κατ' ανάγκην ότι η Αγκυρα έχει απολέσει τελείως τα ερείσματά της στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κέντρα στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ, στο Πεντάγωνο και λιγότερο στον Λευκό Οίκο εξακολουθούν να προωθούν τις θέσεις της «γιατί αυτή την πραγματικότητα κληρονόμησαν, αυτή γνωρίζουν και αυτή θα συνεχίσουν να υπηρετούν ακόμη και αν οι συγκυρίες είναι πια τελείως διαφορετικές», όπως λέγεται χαρακτηριστικά. Γερουσιαστές όπως ο Λίντσι Γκράμ από τη Νότια Καρολίνα, βουλευτές όπως ο προαναφερθείς Πιτ Σέσιονς από το Τέξας και χώρες όπως το Αζερμπαϊτζάν παραμένουν

Οι ομογενείς μας έκτοτε αξιοποιούν συστηματικά κάθε ευκαιρία διεύρυνσης του μεγάλου αντιτουρκικού συνασπισμού που έχει δημιουργηθεί. Μια ετερόκλητη συμμαχία οργανώσεων, δεξαμενών σκέψης, αμερικανικών αριστερών φορέων με τεράστια επιρροή στα κοινωνικά δίκτυα και κέντρων ισχύος στο Κογκρέσο λειτουργεί συμπληρωματικά και συντονισμένα για την επίτευξη των στόχων.

πιστά αφοσιωμένοι στον Ερντογάν και συχνά-πυκνά καταφέρνουν να καταγράφουν μικρές, αλλά σπανίως ουσιαστικές νίκες.

Το μπλόκο στα F-35

Θυμάμαι όταν το 2018 άρχισε η πρώτη εκστρατεία «No Jets For Turkey», που είχε σκοπό να αφυπνίσει το αμερικανικό πολιτικό σύστημα για τους κινδύνους που εγκυμονούσε η παραλαβή των F-35 από την Τουρκία, ελάχιστοι πίστευαν στην επιτυχία του εγχειρήματος. Η ειρωνική διάθεση με την οποία αντιμετωπίστηκε αυτή η προσπάθεια από κέντρα στην Ελλάδα αλλά και τις ΗΠΑ μού είναι ακόμη και σήμερα δυσνόητη. Τώρα οι πάντες παραδέχονται ότι με δεδομένη την κλιμάκωση της τουρκικής επιθετικότητας, αν δεν είχε μπει μπλόκο στην Τουρκία τότε, σήμερα υπερσύγχρονα F-35 θα πετούσαν κυριολεκτικά πάνω από τα κεφάλια μας στο Αιγαίο.

Επομένως κάθε σημερινή επιτυχία έχει τις βάσεις της σε δράσεις του παρελθόντος και δράσεις σημερινές σχεδιάζουν και καθορίζουν τις επιτυχίες του μέλλοντος. Αυτή η μακρόπνοη θεώρηση των πραγμάτων είναι η βασική φιλοσοφία του ελληνικού λόμπι. Κορυφαίο στέλεχος του μου την περιέγραφε πρόσφατα με πολύ μεγάλη σαφήνεια λέγοντας «αν διατάξεις να φυτέψεις ένα δέντρο σήμερα γιατί δεν θα είσαι εδώ να το θαυμάσεις αύριο, μάλλον πρέπει να αλλάξεις επάγγελμα».

Η «πολύχρωμη» συμμαχία εναντίον της αστάθμητης Τουρκίας

Η αποδόμηση της Τουρκίας στις ΗΠΑ δεν οφείλεται στο ελληνικό λόμπι, αλλά στην ίδια τη στάση και τις επιλογές της. Στάση και επιλογές γνωστές, οι οποίες μεταξύ άλλων της έχουν στερήσει σημαντικούς συμμάχους που λύνουν και δένουν στην Ουάσιγκτον. Όπως για παράδειγμα το εβραϊκό λόμπι ή αυτό των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, δύο από τα πιο σημαντικά συστήματα παρασκηνιακής εξουσίας στην πρωτεύουσα. Σύμμαχοι δηλαδή που κάποτε της έδιναν πλεονέκτημα κινήσεων και έγραφαν για χάρη της τη μια επιτυχία μετά την άλλη, σήμερα έχουν περάσει απέναντι. Κανείς στην Ουάσιγκτον δεν ξεχνάει ότι για τις μεγαλύτερες νίκες της Τουρκίας στις ΗΠΑ ευθύνονται Αμερικανοεβραίοι και γκιουλενιστές. Και ότι για χρόνια την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Αρμενίων την μπλόκαρε το φιλοϊσραηλινό λόμπι σε αγαστή συνεργασία με συγκεκριμένα κέντρα του αμερικανικού ΥΠΕΞ.

Αυτή η ευνοϊκή πραγματικότητα άρχισε να αλλάζει κάποια στιγμή το 2009 όταν οι οργανωμένες εβραϊκές ομάδες πίεσης στράφηκαν σταδιακά κατά της Τουρκίας, παρά το γεγονός ότι παρέμενε το χαϊδεμένο παιδί της κυβέρνησης Ομπάμα. Η μεταστροφή θεωρείται το μεγαλύτερο πλήγμα στην ιστορία του τουρκικού λόμπι και η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Αρμενίων το 2021 η μεγαλύτερη ήττα του, καθώς αυτό ήταν παραδοσιακά το πρώτο θέμα στη λίστα των αιτημάτων που καλούνται να διευθετήσουν οι συνεργαζόμενες εταιρείες λόμπι.

Οι Ελληνοαμερικανοί επιδεικνύοντας εξαιρετικά ανταντακλαστικά εκμεταλλεύ-

θηκαν γρήγορα τη μοναδική αυτή συγκυρία όξυνσης των σχέσεων Τουρκίας – Ισραήλ. Η διορατικότητα που επέδειξε το 2012 ο βουλευτής Γκας Μπιλιράκης ιδρύοντας την Κοινοβουλευτική Συμμαχία Ελλάδος – Ισραήλ (CHIA) με τον βουλευτή Τεντ Ντόιτς (ο οποίος αναλαμβάνει σε λίγους μήνες επικεφαλής της Αμερικανοεβραϊκής Επιτροπής AJC) ήταν καθοριστικής σημασίας, διότι άνοιξε τον δρόμο για τη στενή συνεργασία των δύο ομάδων πίεσης που ακολούθησε όλα τα επόμενα χρόνια.

Οι ομογενείς μας έκτοτε αξιοποιούν συστηματικά κάθε ευκαιρία διεύρυνσης του μεγάλου αντιτουρκικού συνασπισμού που έχει δημιουργηθεί. Μια ετερόκλητη συμμαχία οργανώσεων, δεξαμενών σκέψης, αμερικανικών αριστερών φορέων με τεράστια επιρροή στα κοινωνικά δίκτυα και κέντρων ισχύος στο Κογκρέσο λειτουργεί συμπληρωματικά και συντονισμένα για την επίτευξη των στόχων.

Ο καθένας από αυτούς τους φορείς έχει τα δικά του ανοιχτά ζητήματα με την Αγκυρα και τους δικούς του λόγους για τους οποίους επιθυμεί την ανακοπή της τουρκικής δράσης. Αρμένιοι, Εβραίοι, πανίσχυρες χριστιανικές οργανώσεις, μεταξύ αυτών και Ευαγγελιστές, Κούρδοι, Ινδοί. Δεν συμφωνούν σε όλα μεταξύ τους, σίγουρα όμως συμφωνούν στο θέμα της Τουρκίας και στην επιδίωξη να έχουν στο πλευρό τους τις ΗΠΑ ως αντίβαρο στην επιθετικότητα και στον αναθεωρητισμό.

Η τουρκική επιχείρηση επαναπροσέγγισης με την Αρμενία και το Ισραήλ εντάσσεται στο πλαίσιο των προσπαθειών περιορισμού της μεγάλης ζημιάς που κάνει ο αντιτουρκικός συνασπισμός. Και η επιχείρηση αυτή στοχεύει κατευθείαν στον Λευκό Οίκο.

Είναι κοινό μυστικό στην Ουάσιγκτον ότι βασικός στόχος της διάθεσης του Ερντογάν να τα βρει μαζί τους δεν είναι τόσο η εξομάλυνση των διμερών σχέσεων, όσο η επιδίωξη άμβλυνσης της αρνητικής επιρροής των λόμπι τους στα τουρκικά συμφέροντα.

Προσβάσεις στις δεξαμενές σκέψης

Ακόμη μία σημαντική παράμετρος που καθιστά το ελληνικό λόμπι αποτελεσματικότερο έναντι του τουρκικού είναι η διείσδυσή του σε ισχυρές δεξαμενές σκέψης, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν τη διαδικασία λήψης των αμερικανικών αποφάσεων. Οι σχέσεις εμπιστοσύνης, εκτίμησης και σεβασμού που διατηρεί με βασικούς παράγοντες σε κορυφαία think tanks είναι ένας πολύτιμος κρίκος στην ευρύτερη στρατηγική. Και πρέπει να γίνει κατανοητό ότι σε αυτούς τους οργανισμούς δεν βλέπουν με θετικό μάτι τα αιτήματά μας διότι μας συμπαθούν. Δεν λειτουργεί έτσι το σύστημα. Αυτό συμβαίνει γιατί έχει προηγηθεί συστηματική δουλειά με σκοπό την επίτευξη βαθύτατης κατανόησης των θεμάτων μας. Κορυφαίοι αναλυτές όπως ο Στιβ Κουκ και ο Μάικ Ρούμπιν, που πριν από 10 χρόνια ήταν πολύ κοντά στην Τουρκία, σήμερα έχουν γίνει οι πιο σκληροί επικριτές της. Αμερικανοί δημοσιογράφοι σε σημαντικά μέσα ενημέρωσης που δεν ασχολούνταν με την περιοχή μας, σήμερα γνωρίζουν σε βάθος και καταγράφουν συστηματικά τις εξελίξεις που μας αφορούν.